

Jämförande förstudie av process för rapportering av pensioner

Region Norrbottens bolag och stiftelse

November 2023

Viktor Ahlzén - Pensionsspecialist

Tom Ekberg - Pensionsspecialist

Erik Jansen - Certifierad kommunal revisor

Kristian Damlin - Certifierad kommunal revisor

Inledning

Bakgrund

Pensionsavtalens komplexitet ställer höga krav på såväl rutiner och processer som den interna förståelsen av de avtal som tillämpas. Sammantaget innebär detta att en väl fungerande administration och god intern kontroll är högst väsentlig.

PwC har på uppdrag av Lekmannarevisorerna/revisorn i Region Norrbottens dotterbolag/stiftelser utfört en enkätundersökning i syfte att kartlägga den interna hanteringen av pensionerna i bolagen/stiftelserna. Bolagen och stiftelsen som deltog i enkätundersökningen var:

- Filmpool Nord AB
- BD Pop AB
- InformationsTeknik i Norrbotten AB
- Investeringar i Norrbotten AB
- Energikontor Norr AB
- Stiftelsen Norrbottensteatern

Enkätundersökningen visade att pensionshanteringen i de olika bolagen/stiftelserna till största del utförs internt. Ett par av bolagen är anslutna till det kommunala pensionsavtalet AKAP-KR. Resterande bolag samt stiftelsen är anslutna till pensionsavtalet för privatanställda tjänstemän (ITP1 och ITP2). Inget av bolagen eller stiftelsen redovisar en pensionsskuld i balansräkningen eller en ansvarsförbindelse.

Lekmannarevisorerna i de bolag där Region Norrbotten utser lekmannarevisor, samt den förtroendevalda revisorn i Stiftelsen Norrbottensteatern, har utifrån en bedömning av väsentlighet och risk beslutat att genomföra en jämförande förstudie av bolagens/stiftelsens process för rapportering av pensionsunderlag och interna kontroll.

Revisionsobjekt i den jämförande förstudien är respektive styrelse i stiftelsen/bolagen.

Syfte

Förstudiens syfte är att bedöma om respektive styrelse i stiftelsen/bolagen säkerställer en ändamålsenlig hantering av pensioner, samt om den interna kontrollen inom granskade områden är tillräcklig.

Revisionskriterier

Revisionskriterier utgörs av Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR), Rådet för kommunal redovisning (RKR) samt stiftelsens/bolagens styrande dokument.

Avgränsning

- Den jämförande förstudien omfattar endast övergripande analys av processer och rutiner.

- Den jämförande förstudien omfattar inte detaljerad granskning av befintlig dokumentation.
- Den jämförande förstudien omfattar ej undersökning av om redovisning sker i enlighet med lagstiftning LKBR och rekommendationer från RKR.
- Den jämförande förstudien omfattar inga tester av inrapporterade data till pensionsförvaltare.

Revisionsobjekt är Filmpool Nord AB, BD Pop AB, InformationsTeknik i Norrbotten AB, Investeringar i Norrbotten AB, Energikontor Norr AB samt Stiftelsen Norrbottensteatern.

Metod

Den jämförande förstudien har genomförts genom enskilda intervjuer med ansvariga medarbetare på respektive bolag/stiftelse.

Pensionsavtal

Baserat på uppgifter från intervjuer tillämpas följande pensionsavtal:

Pensionsavtal	Antal (ca)
Filmpool Nord AB ITP 1 ITP 2 Individuell plan för VD via Söderberg & Partners Löneväxling erbjuds	 2 5 1 1
BD Pop AB AKAP-KR Individuell plan för VD via Söderberg & Partners Löneväxling erbjuds ej	 3 1
InformationsTeknik i Norrbotten AB ITP 1 ITP 2 Löneväxling erbjuds ej	 1 6
Investeringar i Norrbotten AB ITP 1 Löneväxling erbjuds men nyttjas ej	 5
Energikontor Norr AB AKAP-KR Löneväxling erbjuds ej	 11
Stiftelsen Norrbottensteatern ITP 1 Löneväxling erbjuds	 55 3

lakttagelser

Filmpool Nord AB

Filmpool Nord har ett avtal med Collectum avseende pensionsadministration och förmedlingstjänst. Avtalet innebär bland annat att Collectum ska beräkna pensionsavgift för avgiftsbestämd pension. Filmpool Nord har också ett avtal med Söderberg & Partners som avser en individuell tjänstepensionslösning och löneväxling för bolagets VD.

Administration och rapportering av uppgifter till Collectum utförs av ekonomiansvarig. Denne ansvarar även för pensionshanteringen i BD Pop AB. Löneuppgifter avseende avtalet ITP 1 rapporteras månadsvis. Löneuppgifter avseende ITP 2 rapporteras normalt en gång per år efter utförd lönerrevision. Vid extra löneförändringar eller annan förändring av anställning rapporteras de nya lönerna in. Ekonomiansvarig ansvarar även för rapportering av pensionsgrundande uppgifter avseende bolagets VD till Söderberg & Partners.

Efter utförd lönekörning i lönesystemet Fortnox rapporterar ekonomiansvarig in uppgifterna manuellt i Collectums internetkontor. Då antalet medarbetare är få till antalet utförs manuell kontroll av pensionsgrundande lön på individnivå i samband med rapporteringen. En övergripande beskrivning av processen för rapporteringen finns dokumenterad i en internt upprättad ekonomihandbok.

Löneväxlingen för Filmpool Nord's VD sker genom Söderberg & Partners. Löneavdraget finns registrerat i lönesystemet och löneväxlingspremien finns registrerad i Söderberg & Partners internetkontor. Faktura avseende löneväxlingen inkommer månatligen och kontrolleras av ekonomiansvarig och styrelseordförande innan den slutligen betalas av ekonomiansvarig. Delar av processen finns dokumenterad i den internt upprättade ekonomihandboken.

Fakturor avseende ITP 1 och ITP 2 från Collectum inkommer i Fortnox. Mer utförlig specifikation hämtas ut av ekonomiansvarig från Collectums internetkontor. Fakturorna granskas av ekonomiansvarig efter avvikande belopp och beslutsattesteras sedan av VD. Processen finns dokumenterad i den internt upprättade ekonomihandboken.

BD Pop AB

BD Pop har ett avtal med KPA avseende pensionsadministration och förmedlingstjänst. Avtalet innebär bland annat att KPA ska beräkna pensionsavgift för avgiftsbestämd pension samt beräkna och betala ut tjänstepension till bolagets anställda. I dagsläget är alla anställda anslutna till AKAP-KR. Likt Filmpool Nord har BD Pop också ett avtal med Söderberg & Partners som avser en individuell tjänstepensionslösning för bolagets VD.

Vidare har BD Pop en överrensommelse med Filmpool Nord avseende hjälp med administration och rapportering till KPA. Som tidigare nämnt är det ekonomiansvarig i

Filmpool Nord som hjälper BD Pop och ansvarar för administrationen och rapporteringen.

Efter utförd lönekörning i lönesystemet Fortnox rapporterar ekonomiansvarig pensionsgrundade lön per anställd manuellt i KPAs internetkontor KPA Direkt. Kontroll av pensionsgrundade lön sker således per individ. Halvårsrapportering utförs i juli månad med löneunderlag för månaderna januari till juni. Årsrapportering utförs i januari månad med löneunderlag för månaderna juli till december. Vid eventuell ändring i anställningsavtal görs extra rapportering. Likt Filmpool Nord, ansvarar ekonomiansvarig även för rapportering av pensionsgrundande uppgifter avseende bolagets VD till Söderberg & Partners.

I samband med att fakturor gällande tjänstepension inkommer från KPA, granskas dessa av ekonomiansvarig. Fakturorna går sedan till VD för beslutsattest innan de slutligen betalas av ekonomiansvarig.

Det finns inte någon upprättad skriftlig handbok eller rutinbeskrivning avseende pensionshanteringen i BD Pop. Ekonomiansvarig uppger dock i intervjun att man avser upprätta en rutinbeskrivning likt den som finns upprättad för Filmpool Nord.

InformationsTeknik i Norrbotten AB

InformationsTeknik i Norrbotten har ett avtal med Collectum avseende pensionsadministration och förmedlingstjänst. Avtalet innebär bland annat att Collectum ska beräkna pensionsavgift för avgiftsbestämd pension. InformationsTeknik i Norrbotten erbjuder inte lönevaxling.

Administration och rapportering av uppgifter till Collectum utförs av bolagets ekonomi- och HR-ansvariga. Löneuppgifter avseende avtalet ITP 1 rapporteras månadsvis. Löneuppgifter avseende ITP 2 rapporteras normalt en gång per år efter utförd lönerevision. Vid extra löneförändringar eller annan förändring av anställning rapporteras de nya lönerna in. Pensionsgrundande löneuppgifter rapporteras manuellt från lönesystemet Hogia till Collectums internetkontor. Då de anställda är få till antalet kontrolleras löneuppgifterna på individnivå. Skriftlig rutinbeskrivning över hanteringen finns inte.

Fakturor avseende ITP 1 och ITP 2 granskas av ekonomi- och HR-ansvarig efter avvikande belopp och beslutsattesteras sedan av VD. Första fakturan som inkommer efter lönerevision granskas mer ingående. Senare inkommande fakturor kontrolleras främst mot tidigare inkommande fakturor.

Det finns inga upprättade skriftliga handböcker eller rutinbeskrivningar avseende pensionshanteringen i InformationsTeknik i Norrbotten.

Investeringar i Norrbotten AB

Investeringar i Norrbotten har ett avtal med Collectum avseende pensionsadministration och förmedlingstjänst. Avtalet innebär bland annat att Collectum ska beräkna pensionsavgift för avgiftsbestämd pension. I dagsläget är alla anställda anslutna till ITP

1. Investeringar i Norrbotten erbjuder även löneväxling. Detta är dock inget som nyttjas i dagsläget.

Administration och rapportering av uppgifter till Collectum utförs av projektkoordinator. Löneuppgifter avseende avtalet ITP 1 rapporteras månadsvis. Projektkoordinator mottar en lönefil från en externt upphandlad redovisningskonsult och rapporterar uppgifterna i Collectums internetkontor. Då de anställda är få till antalet kontrolleras löneuppgifterna på individnivå.

Fakturor avseende ITP 1 från Collectum inkommer i lönesystemet Fortnox. Mer utförlig specifikation hämtas ut av projektkoordinator från Collectums internetkontor. Fakturorna granskas av projektkoordinator efter avvikande belopp och beslutsattesteras sedan av VD.

Det finns inga upprättade skriftliga handböcker eller rutinbeskrivningar avseende pensionshanteringen i Investeringar i Norrbotten.

Energikontor Norr AB

Energikontor Norr AB har ett avtal med KPA avseende pensionsadministration och förmedlingstjänst. Avtalet innebär bland annat att KPA ska beräkna pensionsavgift för avgiftsbestämd pension samt beräkna och betala ut tjänstepension till bolagets anställda. Energikontor Norr erbjuder inte löneväxling. I dagsläget är alla anställda anslutna till AKAP-KR.

Administration och rapportering av uppgifter till KPA utförs av ekonomiansvarig. Efter utförd lönekörning i lönesystemet Fortnox rapporterar ekonomiansvarig pensionsgrundande lön per anställd manuellt i KPAs internetkontor KPA Direkt. Kontroll av pensionsgrundande lön sker således per individ. Halvårsrapportering utförs i juli månad med löneunderlag för månaderna januari till juni. Årsrapportering utförs i januari månad med löneunderlag för månaderna juli till december. Vid eventuell ändring i anställningsavtal görs extra rapportering. Datum för rapportering finns dokumenterade i ett årshjul som bolaget får från KPA.

I samband med att fakturor gällande tjänstepension inkommer från KPA, granskas dessa av ekonomiansvarig. Fakturorna går sedan till VD för beslutsattest innan de slutligen betalas av ekonomiansvarig.

Förutom årshjulet från KPA finns inga internt upprättade skriftliga handböcker eller rutinbeskrivningar avseende pensionshanteringen i Energikontor Norr. Ekonomiansvarig uppger dock i intervjun att man avser upprätta en rutinbeskrivning framgent.

Stiftelsen Norrbottensteatern

Stiftelsen Norrbottensteatern har ett avtal med Collectum avseende pensionsadministration och förmedlingstjänst. Avtalet innebär bland annat att Collectum ska beräkna pensionsavgift för avgiftsbestämd pension. I dagsläget är alla anställda

anslutna till ITP 1. Stiftelsen Norrbottensteatern erbjuder även löneväxling genom Collectum. I dagsläget utnyttjas detta av tre medarbetare.

Administrationen och rapportering av uppgifter till Collectum utförs tillsammans av stiftelsens ekonomi- och löneadministratör och stiftelsens administrativa chef. Löneuppgifter avseende avtalet ITP 1 rapporteras månadsvis. Ekonomi och löneadministratör tar ut en fil med pensionsgrundande lönedata från lönesystemet Agda PS (levereras av Visma) och laddar upp filen i Collectums internetkontor. Efter inläsning i Collectums system får stiftelsen tillbaka fellista innehållande eventuella påträffade fel. Påträffade fel rättas och korrigeras. Efter det laddas en ny fil upp. Hanteringen finns dokumenterad i en internt upprättad skriftlig rutinbeskrivning.

Löneväxling för anställda i Stiftelsen Norrbottensteatern sker genom Collectum. Vid anmälan om ny löneväxling registreras löneavdraget i Agda PS. Personnummer, avdrag och löneväxlingspremie noteras också i en internt upprättad excelfil. Excelfilen uppdateras vid förändringar av löneväxlingsavtalen och läses in i Collectums internetkontor månadsvis. Processen finns dokumenterad i den internt upprättade rutinbeskrivningen och utförs tillsammans av stiftelsens ekonomi- och löneadministratör och stiftelsens administrativa chef.

Fakturor avseende ITP 1 och för löneväxlingen inkommer månadsvis från Collectum. Fakturorna granskas genom stickprov och mottagsattesteras av stiftelsens administrativa chef innan de slutligen beslutsattesteras av teaterchefen. Processen finns dokumenterad i ett upprättat attestreglemente.

PwC kommentar

Film pool Nord AB

Förstudien visar, baserat på intervjun, att de rutiner som finns avseende hantering av pensioner i Film pool Nord är tillförlitliga och ändamålsenliga. Bolagets ekonomiansvariga som ansvarar för hanteringen bedöms ha god förståelse för pensionsavtal och pensionsadministration samt kunskap för att förstå och tolka underlag från Collectum.

Film pool Nord har en internt upprättad ekonomihandbok som skriftligen behandlar samtliga av de moment som utförs inom ramen för pensionshanteringen. En skriftlig rutinbeskrivning underlättar när ordinarie ansvarig är borta och minskar personberoendet i hanteringen.

Förstudien visar, baserat på intervjun, att de rutiner som finns avseende pensionshanteringen i Film pool Nord är ändamålsenliga och tillräckliga. Inte minst mot bakgrund av bolagets storlek.

Utifrån en värdering av väsentlighet och risk bedömer vi att det inte är motiverat att genomföra en fördjupad granskning i dagsläget.

BD Pop AB

Förstudien visar, baserat på intervjun, att de rutiner som finns avseende hantering av pensioner i BD Pop är delvis tillförlitliga och ändamålsenliga. Som tidigare nämnt är det ekonomiansvarig i Filmpool Nord som hjälper BD Pop och ansvarar för administrationen och rapporteringen. Som nämns i ovan bedömning av Filmpool Nord är vår uppfattning att ekonomiansvarig har god förståelse för pensionsavtal och pensionsadministration samt kunskap för att förstå och tolka underlag från KPA.

De arbetsuppgifter som utförs inom ramen för pensionshanteringen i BD Pop finns inte dokumenterade. Detta ser vi som en brist. Det finns inte heller andra anställda inom bolaget som har kännedom om de arbetsmoment som utförs kopplat till pensionsadministration.

Förstudien visar, baserat på intervjun, att de rutiner som finns inom BD Pop, mot bakgrund av bolagets storlek, är delvis ändamålsenliga.

Utifrån en värdering av väsentlighet och risk bedömer vi att det inte är motiverat att genomföra en fördjupad granskning i dagsläget.

Vi rekommenderar dock bolaget att analysera vilka åtgärder som kan vidtas i syfte att stärka den interna kontrollen och minska sårbarheten kopplat till pensionsadministrationen.

InformationsTeknik i Norrbotten AB

Förstudien visar, baserat på intervjun, att de rutiner som finns avseende hantering av pensioner i InformationsTeknik i Norrbotten är delvis tillförlitliga och ändamålsenliga. Administration och rapportering av uppgifter till Collectum utförs av bolagets ekonomi- och HR-ansvariga. Denne bedöms ha god förståelse för pensionsavtal och pensionsadministration samt kunskap för att förstå och tolka underlag från Collectum.

De arbetsuppgifter som utförs inom ramen för pensionshanteringen i InformationsTeknik i Norrbotten finns inte dokumenterade. Detta ser vi som en brist. Det finns inte heller andra anställda inom bolaget som har kännedom om de arbetsmoment som utförs kopplat till pensionsadministration.

Förstudien visar, baserat på intervjun, att de rutiner som finns inom InformationsTeknik i Norrbotten, mot bakgrund av bolagets storlek, är delvis ändamålsenliga.

Utifrån en värdering av väsentlighet och risk bedömer vi att det inte är motiverat att genomföra en fördjupad granskning i dagsläget.

Vi rekommenderar dock bolaget att analysera vilka åtgärder som kan vidtas i syfte att stärka den interna kontrollen och minska sårbarheten kopplat till pensionsadministrationen.

Investeringar i Norrbotten AB

Förstudien visar, baserat på intervjun, att de rutiner som finns avseende hantering av pensioner i Investeringar i Norrbotten är delvis tillförlitliga och ändamålsenliga.

Administration och rapportering av uppgifter till Collectum utförs av bolagets projektkoordinator. Denne bedöms ha god förståelse för pensionsavtal och pensionsadministration samt kunskap för att förstå och tolka underlag från Collectum.

De arbetsuppgifter som utförs inom ramen för pensionshanteringen i Investeringar i Norrbotten finns inte dokumenterade. Detta ser vi som en brist. Förutom tidigare anställd projektkoordinator finns inga andra anställda inom bolaget som har kännedom om de arbetsmoment som utförs kopplat till pensionsadministration.

Förstudien visar, baserat på intervjun, att de rutiner som finns inom Investeringar i Norrbotten, mot bakgrund av bolagets storlek, är delvis ändamålsenliga.

Utifrån en värdering av väsentlighet och risk bedömer vi att det inte är motiverat att genomföra en fördjupad granskning i dagsläget.

Vi rekommenderar dock bolaget att analysera vilka åtgärder som kan vidtas i syfte att stärka den interna kontrollen och minska sårbarheten kopplat till pensionsadministrationen.

Energikontor Norr AB

Förstudien visar, baserat på intervjun, att de rutiner som finns avseende hantering av pensioner i Energikontor Norr är delvis tillförlitliga och ändamålsenliga. Administration och rapportering av uppgifter till KPA utförs av ekonomiansvarig. Denne bedöms ha god förståelse för pensionsavtal och pensionsadministration samt kunskap för att förstå och tolka underlag från KPA.

Energikontor Norr mottar ett årshjul från KPA där viktiga datum för rapporteringen framgår. Ekonomiansvarig uppger dock i intervju att de arbetsuppgifter som utförs inom ramen för pensionshanteringen i Energikontor Norr inte finns dokumenterade skriftligen. Detta ser vi som en brist. Det finns inte heller andra anställda inom bolaget som har kännedom om de arbetsmoment som utförs kopplat till pensionsadministration.

Förstudien visar, baserat på intervjun, att de rutiner som finns inom Energikontor Norr, mot bakgrund av bolagets storlek, är delvis ändamålsenliga.

Utifrån en värdering av väsentlighet och risk bedömer vi att det inte är motiverat att genomföra en fördjupad granskning i dagsläget.

Vi rekommenderar dock bolaget att analysera vilka åtgärder som kan vidtas i syfte att stärka den interna kontrollen och minska sårbarheten kopplat till pensionsadministrationen.

Stiftelsen Norrbottensteatern

Förstudien visar, baserat på intervjun, att de rutiner som finns avseende hantering av pensioner inom Stiftelsen Norrbottensteatern är tillförlitliga och ändamålsenliga. Administration och rapportering av uppgifter till Collectum utförs tillsammans av stiftelsens ekonomi- och löneadministratör och stiftelsens administrativa chef. Dessa

bedöms ha god förståelse för pensionsavtal och pensionsadministration samt kunskap för att förstå och tolka underlag från Collectum.

Stiftelsen Norrbottensteatern har en internt upprättad rutinbeskrivning som skriftligen behandlar samtliga av de moment som utförs inom ramen för pensionshanteringen. En skriftlig rutinbeskrivning underlättar när de ordinarie ansvariga är borta och minskar personberoendet i hanteringen.

Förstudien visar, baserat på intervjun, att de rutiner som finns avseende pensionshanteringen i Stiftelsen Norrbottensteatern är ändamålsenliga och tillräckliga. Personberoendet bedöms inte heller som känsligt då det finns två medarbetare med god kunskap och förståelse för hanteringen av pensioner.

Utifrån en värdering av väsentlighet och risk bedömer vi att det inte är motiverat att genomföra en fördjupad granskning i dagsläget.

Rekommendation

Vår sammanfattande rekommendation är att de bolag som ovan berörs säkerställer att:

- Skriftlig rutinbeskrivning innehållandes beskrivningar av de moment som utförs inom ramen för pensionshanteringen upprättas. Detta i syfte att stärka den interna kontrollen och minska personberoendet i hanteringen.

2023-10-26

Kristian Damlin

Uppdragsledare

Viktor Ahlzén

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av lekmannarevisorerna/revisorn i Region Norrbottens dotterbolag/stiftelse, enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 2023-05-29. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.